

Länsstyrelsen
Norrbotten

1 (2)

PM

Datum

2016-12-02

Diarienummer

611-10856-16

**Regeringskansliet
Näringsdepartementet
103 33 Stockholm**

Yttrande över DS 2016:27 "Frågor kring 2009 års renskötsselkonvention" (Ds 2016:27) *N2016/05385/FJR*

Beslut

Länsstyrelsen avstyrker förslaget att snabbt ratificera konventionen.

Motiv för beslutet

Det är önskvärt att dagens användning av Lappkodicillen på sikt ersätts av en konvention mellan Norge och Sverige. Detta förutsätter att villkoren i en konvention är fördelaktigare för Sverige och då främst svensk rennärning än en fortsatt tillämpning av Lappkodicillen. Så bedöms sammantaget inte vara fallet med det föreliggande konventionsförslaget. Således bör Lappkodicillen fortsatt vara i kraft medan arbetet med att förhandlingsvägen försöka nå fram till en än bättre reglering i en kommande konvention fortgår.

Grundtanken i promemorian är att utan ytterligare dröjsmål införa föreliggande förslag till konvention. Det framgår vidare i promemorian att frågorna om det till konventionsförslaget fogade områdesprotokollet, som innehåller förslag till fördelning av berörda betesmarker mellan norsk och svensk rensköttsel, har ansetts falla utanför uppdraget bakom promemorian. Detta trots att det i promemorian konstateras att områdesprotokollet har ådragit sig betydande kritik från inte minst samiskt håll. En sammanfattande slutsats gällande resonemangen i promemorian blir därför att det inte kunnat visas att ett införande av konventionen ger några påtagliga fördelar utöver vad hittillsvarande tillämpning av Lappkodicillen medfört.

Reglerna i Lappkodicillen har i avsaknad av en ny konvention mellan Norge och Sverige måst tillämpas i drygt 11 år alltsedan föregående konvention upphörde att gälla våren år 2005. Några allvarigare problem uppkomna i samband med denna tillämpning av Lappkodicillen, som därmed kunde ha motiverat att utan ändringar införa föreliggande konventionsförslag, har dock inte redovisats i promemorian. Det i promemorian redovisade främsta motivet till ett införande av föreliggande förslag till konvention är istället att det nu ansetts ha gått en alltför lång tid sedan föregående konvention upphörde att gälla.

Länsstyrelsen
Norrbotten

Datum

Diarienummer

Det i promemorian berörda förslaget från den gemensamma norska och svenska samiska arbetsgruppen att, till skillnad från konventionsförslaget, istället ingå lokala samarbetsavtal som grundregel för fördelningen av betesområden mellan norsk och svensk rennäring pekar också på behovet av att se över främst utformningen av områdesprotokollet.

Länsstyrelsen anser att ytterligare ansträngningar bör göras för att uppnå bilaterala avtal innan man slutligen ratificerar konventionen. I vart fall bör det utredas om förslaget i DS 2016:27 slår undan förutsättningarna för att ingå avtal mellan samebyar och renbetesdistrikt genom att göra expropriationsförfarandet så lönsamt att viljan att teckna samarbetsavtal minskar. Samarbetsavtal mellan norska renbetesdistrikt och svenska samebyar är möjliga att träffa även utan stöd i en konvention.

Varken i konventionsförslaget eller i promemorian behandlats frågan om förfarandet i de fall konventionsbeten inte blir föremål för en faktisk betning. Mot bakgrund av både kvalitén och tillgängligheten för vissa av konventionsbetesmarkerna så bör det övervägas att införas en lämplig tidsrymd inom vilken ett visst konventionsområde måste komma till en faktisk användning. Sker inte betning inom denna tidsrymd så bör dispositionen av området därefter återgå till de tidigare innehavarna av betesrätten. Prövning av sådana frågor om faktisk användning bör förslagsvis kunna läggas på den i konventionsförslaget redan ingående svensk-norska renbetesnämnden.

Det avslutningsvis i promemorian framförda kompromissförslaget att införa föreliggande konventionsförslag omgående och samtidigt inleda förhandlingar med Norge om ändring av densamma torde, enligt vår bedömning, vara förenat med betydande problem. Detta då den svenska förhandlingspositionen visavi Norge torde bli betydligt försvagad i och med att en konvention i det läget finns på plats och att därmed viljan hos Norge att försämra sitt utbyte i en ny förhandling torde vara ganska begränsad.

Sven-Erik Österberg

Erik Gustavsson